

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 01 BECERİ TEMELLİ YENİ NESİL SORULAR

Beceri Temelli Yeni Nesil Sorular 7

BÖLÜM 02 SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam..... 87

BÖLÜM 03 CÜMLEDE ANLAM

Cümlede Anlam111

BÖLÜM 04 PARAGRAFTA ANLAM

Paragrafta Anlam 121

BÖLÜM 05 PARAGRAFTA YAPI

Paragrafta Yapı 141

BÖLÜM 06 ANLATIM BİÇİMLERİ / DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları ... 153

BÖLÜM 07 YAZIM KURALLARI

Yazım Kuralları 161

BÖLÜM 08 NOKTALAMA İŞARETLERİ

Noktalama İşaretleri 167

BÖLÜM 09 FİİLİMSİLER

Fiilimsiler 173

BÖLÜM 10 CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümlenin Ögeleri..... 179

BÖLÜM 11 FİİL ÇATISI

Fiil Çatısı..... 185

BÖLÜM 12 CÜMLE TÜRLERİ

Cümle Türleri 191

BÖLÜM 13 ANLATIM BOZUKLUĞU

Anlatım Bozukluğu..... 197

BÖLÜM 14 METİN TÜRLERİ

Metin Türleri 203

BÖLÜM 15 METİN İNCELEME

Metin İnceleme 209

CEVAP ANAHTARI 219

1. Shigetaka Kurita tarafından 1990'lı yılların sonunda tasarlanan emoji'ler özellikle akıllı telefonlarla birlikte hayatımızın içine girdi. İlk emoji'ler Japonya'da bir şirket için hazırlandı ama günümüzde herkese ve her alana hitap edecek çeşitliliğe sahip oldu. Artık emoji'ler de kodlama sistemlerinde yerini aldı. Örneğin aşağıdaki emoji, atasözlerinin anlatımında kullanılıyor ve "İki karpuz bir koltuğa sığmaz." atasözünü, emoji'lerle kodlama sisteminde ifade ediyor.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi,

şeklinde kodlanır?

- A) Güne göre kürk giymek gerek. B) Gün varken davarını eve götür.
C) Güneş girmeyen eve doktor girer. D) Gün doğmadan neler doğar.
2. Buluşlar genellikle çok uzun süren gözlemlerin ve çalışmaların sonucunda yapılır ancak bazı buluşlar da beklenmedik, tamamen tesadüfen yaşanan olaylar sonucunda ortaya çıkar.

Bu cümlede anlatılan durumu,

- Perey Spencer, 1940'lı yıllarda bir şirkette radar teknolojileriyle ilgili çalışmalar yürüten ABD'li bir mühendistir. Bir gün bir deney sırasında mikrodalga ısıtım yapan bir aygıtın önünde dururken cebindeki çikolatanın eridiğini fark eder. Böylece mikrodalganın ısıtıcı özelliğini keşfetmiş olur.
- Bakterilerle ilgili çalışmalar yapan İskoç Biyolog Alexander Fleming, 1928 yıllarında içinde hastalık yapan bakteri türü olan cam kapları temizlemeden bırakır. Bir ay sonra bu kaplardan birinde küf mantarının oluştuğunu görür. Mantarda bulunan bir maddenin bakterinin çoğalmasını engellediğini saptar. Bu maddeye penisilin adını verir.
- ABD'li Spencer Silver, güçlü bir yapıştırıcı geliştirmek için bir firmada araştırmalar yapan bir kimyacıdır. 1968 yılında kâğıt ve malzemeleri hafifçe yapıştırabilen ama sonra kolayca sökülüp tekrar tekrar kullanılabilen bir madde bulur. Böylece bugün "post-it" olarak adlandırılan yapışkanlı sarı not kâğıtlarının ilk örnekleri ortaya çıkar.

metinlerinden hangileri örneklendirmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II. D) I, II ve III.

4.

Alıç

Genellikle çiçekleri tamamen açılmadan, sonbaharda hasat edilip kurutularak tüketilir. Alıçın kurutulmuş kabuk, meyve ve çiçekleri toz hâline getirildikten sonra kaynatılarak içilir. Ayrıca alıç meyvelerinden reçel, marmelat ve macun yapılır. Mayhoş bir tadı olan alıçın içeriğinde gribal durumlarda vücuda iyi gelen C vitamini, tanen, trimethylamin ve bazı vitaminler vardır.

Nohut

Anadolu'da çiğil, filice, hedik, dirgit gibi adlarla da bilinen nohudun her şeyden önce ekmeği yapılır, çörekleri yapılır, pilava katılması sevilir. Özellikle yabani nohudun, taze nohudun, Anadolu halk tıbbında astıma, balgama hatta bel ağrısına iyi geldiği düşünülür.

Yer Fıstığı

Önemli bir protein ve yağ kaynağıdır. Manganez, magnezyum, fosfor bakımından çok zengindir. Bu özelliklerinden dolayı, yetersiz beslenen çocukların beslenmesine katkıda bulunmak için kullanılır. Başka kuruyemişler gibi laktozsuz içecek yapımında da kullanılan ve bağırsak sorunlarının çözümünde yararlanılan yer fıstığı; çiğ ya da kavrulmuş, tuzlu ya da tuzsuz olarak tüketilir. Bu arada ezmesi de unutulmamalıdır.

Çeşitli gıdalarla ilgili bu açıklamalara göre,

- I. Tedavi edici olma özelliklerine sahip olma
- II. Farklı şekillerde tüketilebilme
- III. İlaç sanayinde ham madde olarak kullanılma

durumlarından hangileri bu gıdalarla ilgili çıkarılabilecek ortak sonuç değildir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) II ve III.

5. Ayhan, Bedri, Cemalettin, Doğan ve Emre adlı öğrenciler okulda düzenlenecek tiyatro etkinliği için yapılacak seçmelere katılmıştır. Bu öğrencilerin seçmeler sonrasında açıklanan sıralamalarıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- Sıralamada Ayhan ile Emre arasında iki kişi vardır.
- Seçmelerde ne Doğan ne de Cemalettin ilk sırada yer almıştır.
- Emre seçmelerde beşinci sırada yer almıştır.

Bu bilgilerden hareketle,

- I. Seçmelerin birincisi Bedri'dir.
- II. Doğan, seçmelerde ikinci olmuştur.
- III. Cemalettin, seçmelerde üçüncü sırada yer almıştır.

yargılarından hangileri kesinlikle yanlıştır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve III.

1. Aşağıdaki tabloda bazı besinlerin, “A, B, AB, 0” kan gruplarına sahip insanlardaki etkileri “ , , ” simgeleriyle gösterilmiştir.

	A Kan Grubu	B Kan Grubu	AB Kan Grubu	0 Kan Grubu
Trabzon Hurması				
Yeşil Soğan				
Bal Kabağı				
Çavdar				
Kuru İncir				

Yararlı

Etkisiz

Zararlı

Bu tablodan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Trabzon hurması, kan grubu “B” ve “AB” olanlar için zararlıdır.
- B) Yeşil soğan ve kuru incirin hiçbir kan grubuna zararı yoktur.
- C) Bal kabağı, kan grubu “AB” olanlar için yararlı bir besindir.
- D) Çavdar, kan grubu “0” olanlar için etkisizdir, zararı da yararı da yoktur.
2. Bir veteriner hekimle yapılan görüşmeden alınan aşağıdaki konuşmaların hangisinde cevap, soruya uygun değildir?

- A) **Soru:** Sizi etkileyen hastalarınız oldu mu?

Cevap: Yeni doğmuş ama annesi olmayan bir kedi yavrusunun hayatta kalma mücadelesi inanılmazdır ya da çok hasta bir köpeğin hayatta kalma, iyileşme çabası görülmeye değerdir.

- B) **Soru:** Veteriner hekim olmaya ne zaman, nasıl karar verdiniz?

Cevap: Bir hayvan beslemek, hastalanınca onu iyileştirmek muhteşem bir duygudur. Veteriner hekim olmak için de veteriner fakültelerinde beş yıllık bir eğitimin alınması gerekir.

- C) **Soru:** Konuşmayan bir canlıyla çalışmanın zorlukları neler?

Cevap: Onlar da bir yerlerinde ağrı sızı varsa kimi zaman ağlar, sizler kimi zaman durgunlaşır. Ama aynı bir bebek gibi, konuşamadıkları için dertlerini bir türlü anlatamazlar. Bu durumda iş bize düşer.

- D) **Soru:** Görmeye çok alışık olmadığımız ilginç bir hayvanı tedavi ettiniz mi?

Cevap: Beşinci sınıf öğrencisiyken uzunluğu 70 cm civarında olan bir yılan getirilmişti. Bir pinpon topunu kuş yumurtası sanıp yutmuş, top da sindirim sistemini tıkağıştı.

3. Sözcük bulma oyununa katılan dört öğrenci, kendilerine verilen ipucu sözcüğünden yararlanarak yeni bir sözcük oluşturacaktır. Öğrencilerin yeni sözcük oluştururken uyması gereken kurallar aşağıda verilmiştir.

İpucu Sözcük	✓ Oluşturulacak sözcüğün son harfi, ipucu sözcüğün ilk harfi olmalıdır.
Kaban	✓ Oluşturulacak sözcük, ipucu sözcüğün son harfinin alfabede ardından gelen ilk ünsüzle başlatılmalıdır.
	✓ Oluşturulacak sözcükte kalın ünlülerden (a, ı, o, u) sonra kalın, ince ünlülerden (e, i, ö, ü) sonra ince ünlü gelmelidir.

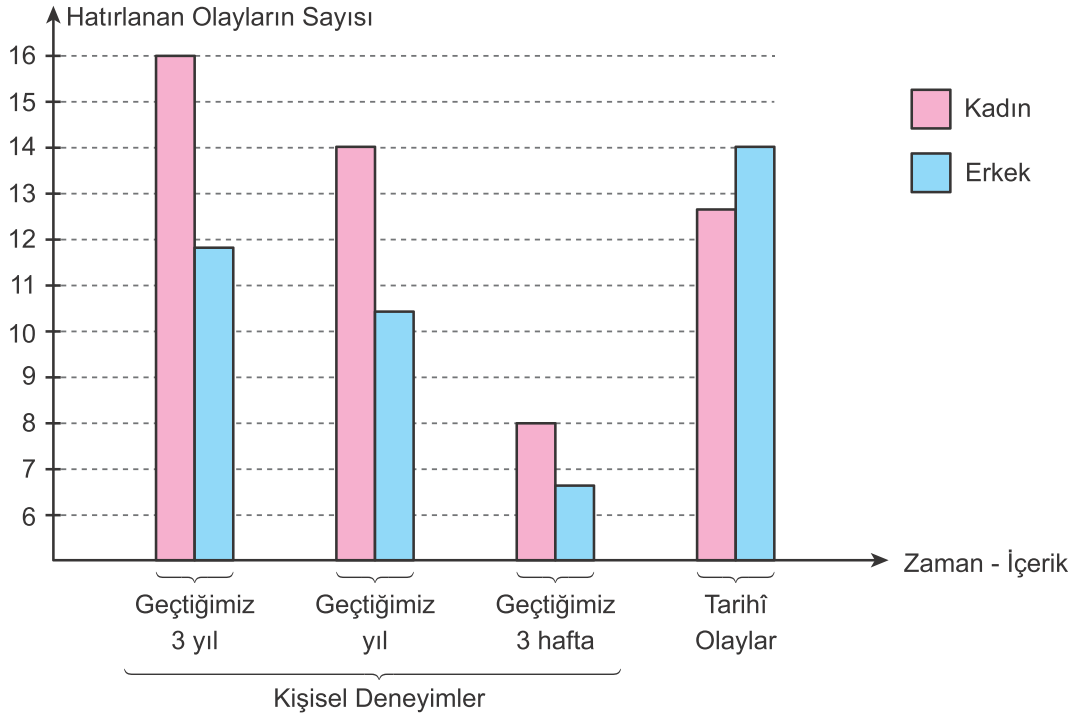
Buna göre, öğrencilerin oluşturduğu

- I. Obruk
- II. Optik
- III. Pamuk
- IV. Peruk

sözcüklerinden hangisi "kaban" sözcüğünden hareketle kurallara uygun olarak oluşturulmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Aşağıda kadın ve erkeklerin hatırladıkları olayların sayısı, zamanı ve içeriği ile ilgili bir grafik verilmiştir.

Bu sütun grafiğinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kadınların erkeklere oranla kişisel olayları hatırlamakta daha başarılı olduğu
- B) Deneklerin cevaplarının neyi hatırlamalarının istendiğine göre değiştiği
- C) Olumsuz olayların olumlu olaylardan daha kolay hatırlandığı
- D) Erkeklerin okulda öğrendikleri ya da okudukları olayları daha iyi hatırladığı

1. Ülkemizde sizlerin de gözlemleyebileceğiniz birçok karga türü yaşıyor. Ülkemizde en yaygın olarak görülen karga türlerinden biri alakargadır. En renkli karga türü olan alakarga, daha çok ağaçlık bölgelerde yaşar. Yine I
ülkemizin her yerinde görülebilen bir başka karga türü saksağandır. Kuyruğu çok uzun olan saksağanın uzak- II
tan siyah gibi görünen tüyleri yanardönerdir yani hareket ettikçe yeşil, mavi, mor renklerde parlar. Toros Dağ-
ları'ndan ve Karadeniz sıradağlarında yaşayan sarı gagalı dağ kargası ise sarp yamaçlarda ve kayalıklarda III
bulunur. Ayrıca kayak merkezlerinin ve yüksek dağ köylerinin yakınlarında da görülür. Bunların dışında çok
büyük bir kuş olan ve simsiyah olmasıyla dikkati çeken kuzgun da ülkemizde yaygın olarak görülür. Açık ve IV
engebeli alanlarda, özellikle deniz kıyılarında, dağlarda ve ormanlık alanlarda yaşar.

Bu metinde numaralanmış karga türlerinin görselleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)				
B)				
C)				
D)				

2. Bir gıdanın tüketildikten sonra kan şekerini yükseltme kapasitesi "glisemik indeks" olarak adlandırılır. Gıdalardaki glisemik indeks değeri düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırılır. Yüksek glisemik indeksli besinler tüketildiğinde yarım saat gibi kısa bir süre içinde kan şekerini en yüksek düzeye ulaştırır, bir saat dolmadan da kan şekeri doğal düzeyin altına düşer. Glisemik indeksi yüksek gıdaların tüketilmesinin ardından görülen uyku bastırması, yorgunluk, enerji kaybı gibi hisler kan şekerindeki bu dalgalanma nedeniyle olur. Düşük glisemik indeksli besinlerse kan şekerini aniden yükseltmezler; bu besinler tüketildikten sonra kan şekeri yavaş yavaş doğal düzeyin üzerine çıkıp orta düzeye yaklaşır, iki saat içinde de doğal düzeye iner. Bu gıdalar uzun süre tok tuttukları için acıkma nöbetleri azalır ve öğünlerde daha az yemeyi sağlar.

Aşağıdaki tabloda glisemik indeks aralıkları ve örnek gıdalar sınıflandırılmıştır.

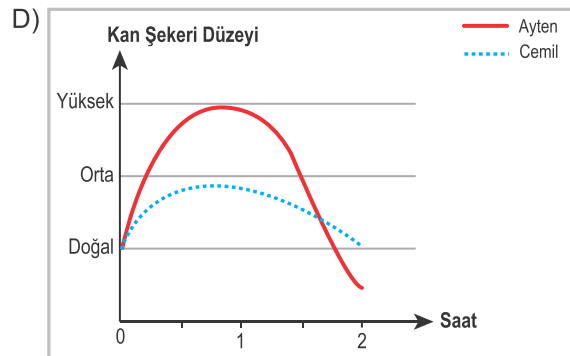
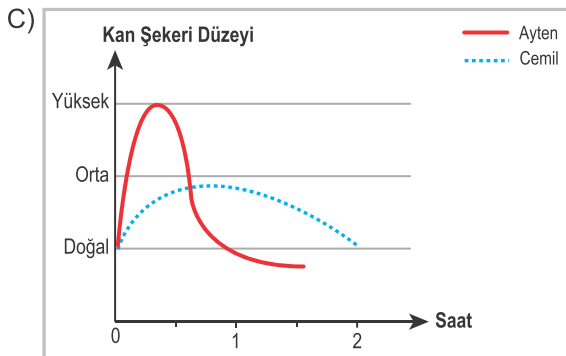
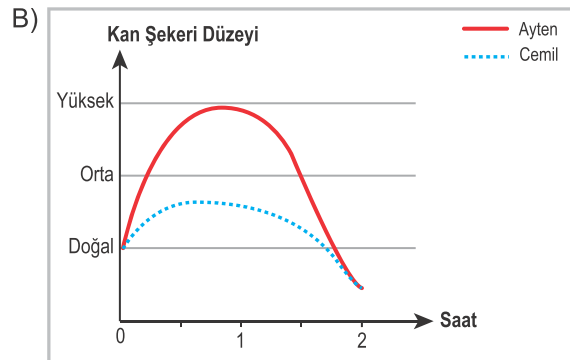
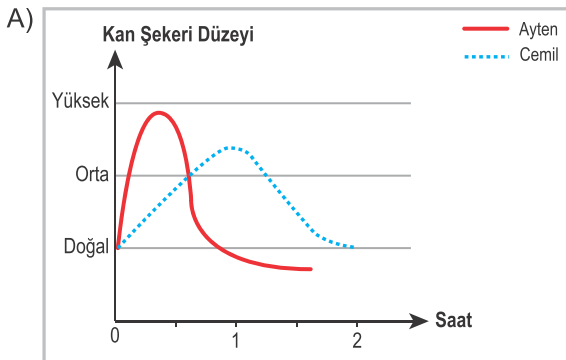
Sınıflandırma	Gİ Düzeyi	Örnek
Düşük Gİ	0 - 55	Barbunya, nohut, kuru fasulye, mercimek, fındık, elma, makarna, siyah ekmek
Orta Gİ	56 - 69	Esmer pirinç, muz (normal), dondurma, fırında patates, çavdar ekmeği
Yüksek Gİ	70 ve daha yüksek	Patates kızartması, beyaz ekmek, beyaz pirinç, beyaz şeker, muz (olgun), karpuz, mısır cipsi, mısır gevreği

Aşağıda Ayten ve Cemil'in akşam yemeğinde tükettikleri besinler verilmiştir.

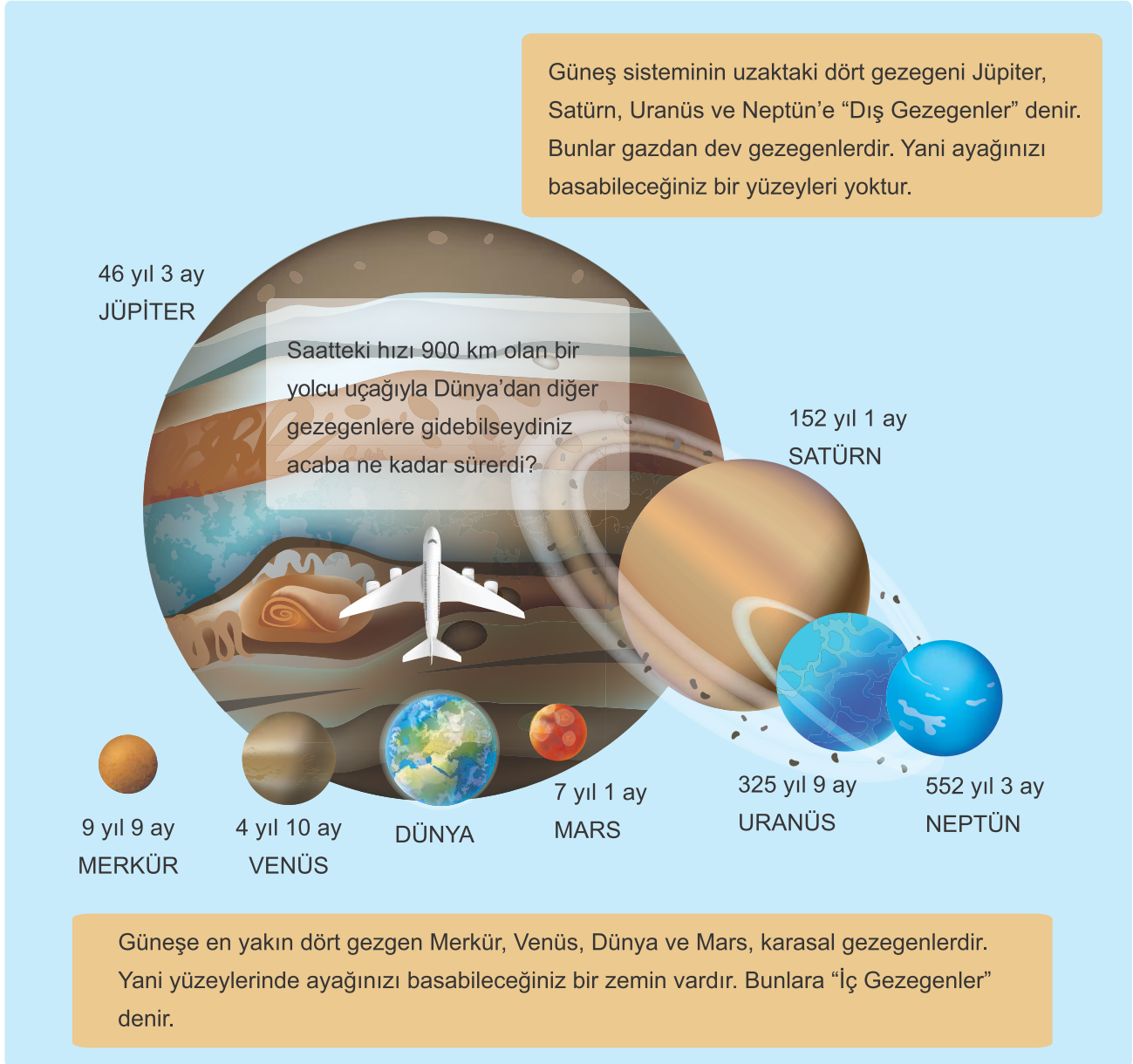
Ayten: Bir porsiyon patates kızartması ve iki dilim karpuz.

Cemil: Bir porsiyon kuru fasulye ve bir elma.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi Ayten ve Cemil'in yemekten sonraki kan şekerlerinin grafiği olabilir?

1. Aşağıda Güneş sistemi ile ilgili bir görsel verilmiştir.

Bu görselden hareketle,

- I. Dış ve iç gezegenlerin toplam sayısı
- II. Gezegenlerin yüzey sıcaklık bilgileri
- III. Dış gezegenlerdeki gaz oranının gaz içeriğine göre dağılımı
- IV. İç gezegenlerin Dünya'ya uzaklık sıralaması

bilgilerinden hangilerine kesinlikle ulaşılır?

A) I ve II.

B) I ve IV.

C) II ve III.

D) III ve IV.

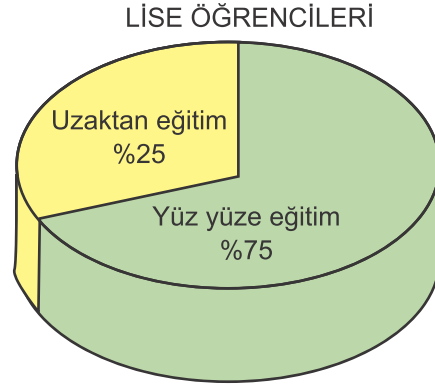

6. Pandemi nedeniyle geçirilmekte olan uzaktan eğitim süreciyle ilgili yapılan bir ankette, sorulara verilen cevapların yüzdesi grafiklerde gösterilmiştir.

- Anket, ortaokul ve lise öğrencileriyle yapılmıştır.
- Ankete toplamda 216 öğrenci katılmıştır.

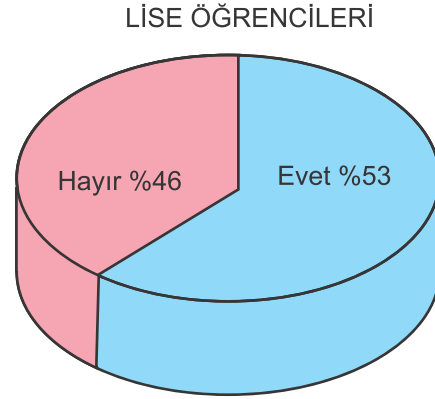
Soru 1

- Uzaktan eğitim derslerini mi, yüz yüze eğitim derslerini mi verimli buluyorsunuz?

Soru 2

- Uzaktan eğitim derslerinde yüz yüze eğitim derslerinden daha başarılı oluyor musunuz?

Aşağıdakilerden hangisi bu grafiklerin raporlaştırılmış hâlidir?

- Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde hem ortaokul hem de lise öğrencilerinin uzaktan eğitim derslerinde yüz yüze eğitim derslerinden daha fazla keyif aldıkları görülmektedir. Ancak her iki öğrenci grubu da yüz yüze eğitim derslerinde daha az başarılı olmaktadır.
- Araştırma sonucuna göre ortaokul öğrencileri uzaktan eğitim derslerini lise öğrencilerine göre daha verimli bulmaktadır. Ortaokul öğrencileri, lise öğrencilerine göre uzaktan eğitim derslerinde daha başarılı olmaktadır.
- Ortaokul ve lise öğrencileriyle yapılan bir araştırmanın sonucuna göre her iki öğrenci kitlesi de yüz yüze eğitimin daha iyi sonuç verdiğini düşünmektedir. Uzaktan eğitim derslerinde yüz yüze eğitim derslerinden daha başarılı olma oranının lise öğrencilerinde daha yüksek olduğu görülmüştür.
- Ortaokul ve lise öğrencileri arasında yapılan araştırmaya göre uzaktan eğitim derslerini ortaokul öğrencileri daha verimli bulmaktadır. Hangi tür eğitimde daha başarılı olunduğu konusunda ise her iki grubun da eşit olduğu görülmüştür.